

GEWOON DOORGAAN

Het editoriaal van het januarinumnummer van deze jaargang ging in op het 175-jarig bestaan van de *Militaire Spectator*. De redactie stelde vast dat er, in alle bescheidenheid en met gevoel voor de relativiteit der dingen, met een zekere trots kon worden voortgebouwd op het werk van de oprichter en de voorgaande redacties. Voor de oprichter waren trein, vliegtuig, radio, televisie en internet en zoveel andere vertrouwde zaken onbekende fenomenen.

Latere redacties waren getuigen van maatschappelijke omwentelingen, technologische revoluties en wereldoorlogen. Dat alles raakte ook de rol, structuur en werkwijze van de krijgsmacht. Alleen de Tweede Wereldoorlog bracht de publicatie van de *Militaire Spectator* tijdelijk tot stilstand. Toen de Nederlandse officieren in 1942 in Duitse gevangenschap werden gevoerd was er geen redactie meer. In 1945 werd de publicatie hervat.

Dit jubileumjaar loopt ten einde. Ook dit jaar trok de redactie zich binnen de muren van 'De Zwaluwenberg' terug om nog eens na te denken over de missie, de koers, de inhoud en de vormgeving van de *Militaire Spectator*. Het in 2006 gehouden lezersonderzoek fungeerde daarbij als één van de spiegels.

Toen de minister in 1971 de Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap benaderde om de *Militaire Spectator* uit te geven, stelde hij ook vast wat zijn overwegingen waren. Op basis daarvan werd bij de genoemde bijeenkomst de missie nog eens zo helder mogelijk geformuleerd. Deze missie is bij herhaling op het binnenblad van de omslag terug te vinden. De gedachten over koers, inhoud en vormgeving vloeien uit deze missie voort.

Voor wat betreft de koers lag de vraag voor of de *Militaire Spectator* zich zou willen ontwikkelen tot een militair-wetenschappelijk tijdschrift met een A-status. Deze suggestie is gedaan vanuit de (militair-)academische hoek. De achterliggende gedachte was, dat een dergelijke status mogelijk nog meer auteurs van kwaliteit zou overhalen om de *Militaire Spectator* als forum te gebruiken. Voor de goede orde: de A-status wil zeggen dat men internationaal als 'top of the bill' wordt erkend. Nationaal is deze status van relatief belang; er is geen Nederlandstalig militair tijdschrift waarmee de *Militaire Spectator* goed kan worden vergeleken. De redactie laat het overigens aan anderen over om de status te bepalen.

De redactie staat op het standpunt dat dit tijdschrift een militair-wetenschappelijk karakter heeft en ruimte behoort te bieden aan vier 'soorten' artikelen. Allereerst artikelen die ingaan op het dagelijks functioneren van de defensieorganisatie en de krijgsmacht. Ten tweede artikelen die betrekking hebben op inzet en optreden in de breedste zin van het woord. Bij deze laatste categorie kan het gaan om opleiden en vormen, om doctrine, maar vooral ook om de praktijk, de inzet bij operaties en de lessen die daaruit te trekken zijn.

Ten derde de bevindingen van (militair-) academisch onderzoek en ten slotte informatieve en opiniërende bijdragen. De redactie hanteert uiteraard een meetlat bij het toetsen van mogelijke bijdragen. Deze meetlat heeft echter verschillende schaalverdelingen. Gegeven iemands achtergrond en kwalificaties beziet de redactie wat kan of moet worden gevraagd. Bij een als wetenschappelijk aangeboden artikel worden overeenkomstige criteria gebruikt. Op deze wijze wil de

redactie aanstormende scribenten motiveren en ondersteunen, en tegelijkertijd het niveau van de bijdragen handhaven.

De prijs van een internationaal erkende A-status kan zijn dat er in een dergelijk, vermoedelijk Engelstalig tijdschrift, géén ruimte is voor allerlei bijdragen die de redactie relevant acht voor de lezers. Daarnaast zou de vreemde situatie kunnen ontstaan dat scribenten wel internationaal aanzien verwerven, maar in de nationale gedachtevorming en discussie geen rol spelen. Dat alles is voor de redactie een brug te ver.

De internationale dimensie blijft overigens zeker niet buiten beschouwing. Een deel van de artikelen is hieraan gewijd; wij bieden ruimte aan schrijvers uit diverse landen en de *Militaire Spectator* staat in de index van Cambridge Scientific Abstracts. Dit wil zeggen dat duizenden academici overal ter wereld via de databank van CSA kennis kunnen nemen van het bestaan van het blad en van de door CSA geselecteerde bijdragen.

Dan de inhoud. Het lezersonderzoek laat zien dat er bij onze lezers een grote diversiteit aan opvattingen bestaat. Wat naar de mening van de één meer aandacht verdient, mag naar de mening van de ander wel wat minder aandacht krijgen. Dat selectief gelezen wordt, verbaast de redactie niet. Belangstelling heeft ook veel te maken met iemands positie binnen de organisatie of de maatschappij. Daarnaast moeten veel mensen wel selectief zijn om binnen de waan van alledag hun tijd zo economisch mogelijk te gebruiken.

Uiteindelijk ziet de redactie weinig grond om veel aan de bestaande formule te wijzigen. Zij zal wel, ook dat kwam uit het

onderzoek naar voren, zoveel mogelijk bevorderen dat artikelen beperkt in omvang en goed toegankelijk zijn.

Ten slotte: de vormgeving. Ook hier waren er weer veel verschillende opvattingen. De rode draad van het commentaar was dat een zekere 'verjonging' lezers meer zou uitnodigen om van de inhoud kennis te nemen. In november heeft de redactie een keuze gemaakt uit diverse ontwerpen en het januarinumnummer van de volgende jaargang zal er dan ook anders uitzien dan u gewend bent.

Terug naar het jubileumjaar. Dit jaar wordt op een bijzondere wijze afgesloten. Deze maand verschijnt het boek over de geschiedenis van dit tijdschrift onder de titel 'Officieren aan het woord, de geschiedenis van de Militaire Spectator 1832-2007'. De minister van Defensie heeft zich bereid verklaard om het eerste exemplaar in ontvangst te nemen.

Daarnaast is de digitalisatie van de inhoud van alle 175 jaargangen een feit. Vorig jaar verleende de minister daartoe toestemming en middelen. Eind deze maand is het voor iedereen mogelijk om via de website van de Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap – www.kvbk.nl – kennis te nemen van dit erfgoed. Een zoekstelsel bevordert daarbij de toegankelijkheid.

De redactie, de KVBK, die de *Militaire Spectator* al 35 jaar uitgeeft, de lezers en alle anderen die in de krijgsmacht en in vrede en veiligheid zijn geïnteresseerd, hadden zich geen kostbaarder geschenk kunnen voorstellen.

Het jubileumjaar is bijna voorbij. Voor de redactie is de boodschap helder: gewoon doorgaan.